

Федорова Анна Альбертовна
воспитатель МБДОУ Д/с №20 «Надежда» г. Якутска.

Конспект НОД по развитию речи на родном языке.

Тиэмэтэ: «С» уонна «З» дорҕооннору араарыы

Сыаллар:

- дорҕооннору истэн, корон, санаран, ааҕан тэннээн коруу, араара уорэнии;
- тылга дорҕоон миэстэтин булла уорэнии;
- тыл саппааһын байытыы;
- оҕо ойун, толкуйун сайыннарыы;
- илии кыра былчыннарын сайыннарыы.

Туттуллар тэриллэр: хартыыналар, фишкалар, магниттаах дуоска, проектор, фланелеограф, сизеркилэ, мастан оҕобуллубут сэбирдэхтэр, баҕа, сахсырҕа, хомурдуос.

Дьарык хаамыыта:

1. Организационнай тугэн.

Утуо кунунэн, оҕолоор!

Биьиги бугун дорҕоон дойдутугар куулэйдии барыахпыт.

Бугунну дьарыкпытыгар биьиги (С) уонна (З) дорҕооннору истэн, корон, санаран, ааҕан, тэннээн араара уорэниэхпит.

Оссо тылга дорҕоон миэстэтин була уорэниэхпит.

2. Артикуляционной гимнастика.

Дьарыкпыт иннинэ билигин биьиги кыратык уоспутун, тылбытын эрчийэ туьуохпут. Эьиэхэ сизеркилэ биэртэлиибин, бу сизеркилэьэ уоскутун, тылгытын корунэьит.

- Корун эрэ оҕолоор, бастакы ойууга баҕа ойууламмыт. Кини уоьун ырбаччы туттубут, баҕаны утуктуоххэьин эрэ. Маладьыастар.

- Аны иккис ойууга слон турар. Кини уьун хоботтаах. Слону утуктэн хобот оноробут.

- Аны билигин тылбытын лаппаакы курдук аллараа уоспутугар тэничи уурдубут. Барыгыт киэнэ сатанна дуо?

- Уьус дьарыкпыт «Турба» диэн. Уоспутун чорботтубут, тылбытын турба курдук суулуу туттубут уонна салгын урэьит. Барыгыт киэнэ сатанна дуо?

- Билигин айахпытын киэнник астыьыт уонна тылбытын уоьээ, аллараа тиистэрбитин таарыан хачыаллатаьыт. 5-6 оноробут.

Чэьин, эрэ оҕолоор, аны аллараа тиистэрбитин ыраастыаьын эрэ. Тылбыт тоботунэн аллараа тиистэрбитин таарыан ыраастаан, тоттору тары хамсатаьыт.

- Оболоор, кыбырбыт куоска хайдах гынары? Соп, кохсун богдьотор. Тылгытын аллараа тиискитигэр тирээн эрэ, уонна куосканы утуктэн тылгыт кохсутун богдьотун эрэ. Барыгыт киэнэ сатанна дуо? Бэйэ бэйэбитин кордубут эрэ. Маладьыастар.

- Аны билигин оёс осуолу утуктуохпут. Бары куускэ «Иэ» диэн салгынна урэн табаарын эрэ. Оссо 4 хатылаан.

3. Сурун чааа.

Дорбоон характеристиката.

Оболоор, бу уоёэ ханнык дорбоонуй? Ким билэрий «С»

- Бу дорбоону санарарга уоспутун ырбаччы туттабыт, тылбыт тоботун аллараа тиискэ тириибит. Тылбыт кытыыллара уоёэ тиистэрбитигэр сысталлар, тылбыт ортотунан хору устун салгыны урэн табаарабыт «С» дорбоону санарарбытыгар салгыммыт тылбытыттан мэьэйдэтэр. Ол аата кини бутэй дорбоон. Бутэй дорбоон ханнык фишканнан бэлиэтэнэрий? (от куогэ тогурук).

- Аны «З» дорбоону санаран коруогун эрэ.

- Уоспутун кыратык тогурутэбит уонна чорботобут.

- Тылбыт тобото кыратык котобуллэр, уоёэ тиистэрбитин таарыйар таарыйбат.

- Тылбыт ортотунан куускэ салгыны урэбит.

- Кини эмиэ бутэй дорбоон эбит.

4. Дорбооннору наардаа. Оонньуу.

Билигин биьиги дорбооннору наардыахпыт.

- Кыбыл квадрат ханнык дорбооннору кордороруй, оболоор? (абаас)

- Оттон от куох тогурук (бутэй).

- Манна аллараа дорбооннор суруллубуттар. Бу дорбооннору миэстэлэрин буллартыахтаахпыт.

- Чэйиц эрэ, ким комолобуон бабарарый? Миэстэлэрин булларыахайыц эрэ.

Набаа маладьыас оболоргут.

5. «Кэннибиттэн хатылаа» оонньуу.

- Оболор, биьиги билигин «Кэннибиттэн хатылаа» диэн оонньууну оонньуохпут.

- Корун эрэ оголор, бу баба олорор. Кини боростуой баба буолбатах, аптаах баба эбит. Кини айабын таарыйан коруоххэйин эрэ. Хайа, багабыт санарар эбит. Санарар санатын аабыахайын эрэ (утуктэллэр).

6. «С» уонна «З» дорбоонноох ойуулары дьийэлэрин буллартаа.

- Корун эрэ оболоор, манна туохтар ойуулар баарый (сабыл, зебра, сибэккии, слон, замок).

- Ким миэхэ комолобуон багарарый? Ким тахсар?

- О5олоор, ким билэрий оссо, ханнык «С» уонна «З» дор5оонноох тыллар баалларый? (о5олор).

7. «Атын ойууну бул» («С», «З» дор5оонтон тахсыбыт ойуулар).

-Корун эрэ о5олор, манна сэбирдэх ортотугар ойуулар бааллар. «С» уонна «З» дор5оонтон тахсар икки атын дор5оонтон тахсар ойуулары туспа уурабыт.

8. Тарбахтары эрчийии. Тойон тарбах, ыйар тарбах, ортоку тарбах, аата суох, ылгын чыгыя (о5олор утуктэллэр).

9. «С» уонна «З» дор5ооннору оноробут (пласталинынан мэһийии үлэтэ).

10. Тумук.

- Хайа, о5олор, биьиги бугунну дьарыкпытыгар тугу гынныбыт, тугу биллибит?

- Ойдоотугут дуо, о5олор, «С» дор5оон хайдах буолар эбитий? Оттон «З» дор5оон?

- Кинилэр хайдах дор5оон эбиттэрий, аьа5ас дуу бутэй дуу?

О5олоор, эьиги бугунну дьарыкка учугэйдик, кохтоохтук кыттыбыккыт иьин эьиэхэ кэмпиэт бэлэхтиибин. Корсуоххэ диэри!